

§ 8
Tertialrapport 2 2020
AMN 2019-0395-1.2.1

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att begära budgetjustering för en minskning av intäktskravet för statsbidrag för flyktingmottagande om 48,2 mnkr på grund av minskad ersättning för flyktingar inom etableringsperioden, samt ökade intäkter från Skolverket om 23,4 mnkr.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att begära budgetjustering för ökade prestationer inom vuxenutbildning om 166,2 mnkr.
3. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att begära budgetjustering för ökade kostnader för feriejobben om 4,5 mnkr, på grund av ytterligare upphandlingar av arbetstillfällen med anledning av Covid-19.
4. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att begära budgetjustering för merkostnader för gymnasieelever som av särskilda skäl skrivs in i vuxenutbildning om 2,2 mnkr.
5. Arbetsmarknadsnämndens beslutade att fastställa väsentligt belopp för periodiseringar till 100 000 kr.
6. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att godkänna Tertialrapport 2 med delårsbokslut och överlämnar den till kommunstyrelsen.
7. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att justera paragrafen omedelbart.

Ärendet

Kommunfullmäktige har fastställt tre inriktningsmål för 2020:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Till varje inriktningsmål finns ett antal verksamhetsområdesmål och arbetsmarknadsnämnden har i verksamhetsplan för 2020 även fastställt egna mål. Till målen finns indikatorer, förväntade resultat och aktiviteter, utifrån vilka måluppfyllelsen bedöms.

Sammantaget bedömer arbetsmarknadsnämnden i Tertialrapport 2 att måluppfyllelsen är god. Bedömningen grundar sig på att majoriteten av indikatorerna och de förväntade resultaten prognostiseras att uppnås och att aktiviteterna pågår. Måluppfyllelsen har hittills inte märkbart påverkats av pandemin, dock finns det fortsatt risk att konsekvenserna av Covid-19 kommer att påverka årsresultatet negativt.

Inom inriktningsmål 1. *En modern storstad med möjligheter och*

valfrihet för alla visar analysen på flera goda resultat. Andelen aspiranter som går ut i arbete eller studier tyder på att årsmålet kommer att uppnås, och målet om 800 Stockholmsjobb förväntas också att uppfyllas. Inom vuxenutbildningen registreras ett fortsatt stort intresse och söktryck för kombinationsutbildningar samt ett ökat antal sökande till sammanhållna kurspaket. Även till de yrkeshögskoleutbildningar som nämnden bedriver noteras ett stort antal sökande. Ensamkommande unga fortsätter att ta del av insatser i nämndens verksamheter och det pågår även arbete för att nå nyanlända kvinnor. Vidare erbjuds stöd i nämndens verksamheter till unga som nås av sociala insatsgrupper och unga inom avhopparkerksamheter. Fler personer med funktionsnedsättningar har haft en Serviceassistentanställning, och arbetet med att utveckla stöd i övergångarna från gymnasieskolor och daglig verksamhet till arbetsmarknaden fortskrider.

Effekterna av Covid-19 har samtidigt börjat bli synliga. Avsaknaden av fysiska möten har exempelvis lett till färre antal nådda i de uppsökande uppdragen. Andelen aspiranter som befinner sig i arbete eller studier tre månader efter avslutat Stockholmsjobb har sjunkit på grund av ett ansträngt arbetsmarknadsläge. Vidare har en minskad andel aspiranter deltagit i jobbspår inom ramen för Stockholmsjobb, när tillgången till praktikplatser varit begränsad och arbetet med att ta fram nya jobbspår varit pausat under våren på grund av pandemin. Inom Vuxenutbildning Stockholm har yrkesutbildningar särskilt drabbats, då praktiska moment inom dessa inte kunnat genomföras på grund av Covid-19. Även arbetet med feriejobb har krävt omfattande anpassningar och inga arbetstillfällen för feriejobb har kunnat erbjudas inom vård och omsorg samt förskola. För att kompensera för arbetsplatsbortfallet har ytterligare upphandlingar av arbetstillfällen genomförts. Totalt fick 6 820 ungdomar ett feriejobb, vilket kan anses vara ett gott resultat med tanke på rådande omständigheter. Under samma period år 2019 var utfallet 7 743 arbetstillfällen.

Inom inriktningsmål 2. *En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt* har befarade konsekvenser av Covid-19, i form av färre möjligheter för aspiranter att få arbete genom partnerskapen samt minskade utsikter för nämnden att träffa nya avtal med företag och branscher, hittills kunnat motverkas tack vare en god dialog med branscher och det lösningsfokus som alla parter visat i denna kris. Trots ett ansträngt läge har nya jobbparterskap träffats och över 100 personer fått anställning inom ramen för partnerskapen. Till Integrationspakten är i dagsläget 225 aktörer anslutna och målet om 300 medlemmar prognostiseras att uppnås. På de lokala jobbtorgen har matchningsarbetet kunnat fortgå tack vare ett upparbetat nätverk med lokala arbetsgivare och en god kontakt med dessa. Även inom arbetsmiljöarbete prognostiseras samtliga indikatorer att uppnås.

Inom inriktningsmål 3. *En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden* pågår arbete för att stärka analys och uppföljning av insatser. Detta har bland annat resulterat i uppföljning av inskrivna på Jobbtorg Stockholm under 2010-2015, i syfte att ge en bild av andelen i arbete och studier upp till två år efter inskrivningstillfället. Vidare har en kundresekartläggning genomförts i syfte att bland annat säkerställa kundens delaktighet och insyn i sin egen planering på Jobbtorg Stockholm, och utformningen av en modell för systematisk avtals- och kvalitetsuppföljning av externa leverantörer är också påbörjad. Inom Vuxenutbildning Stockholm kommer verksamhets- och avtalsuppföljningen att stärkas i samband med införandet av nya avtal. Det pågår även arbete med fokus på att utöka uppföljningen av elever som avslutar eller avbryter sina studier. Vidare har nämnden ett aktivt EU-arbete som består av både omvärldsbevakning och deltagande i erfarenhetsutbyten och program som är relevanta för nämndens verksamhetsområde.

Sammantaget prognostiserar nämndens verksamheter ett överskott på 3,4 mnkr för året. Prognosen bygger på att nämnden kompenseras för prestationsökningar inom vuxenutbildningen motsvarande 166,2 mnkr. Ingen avvikelse prognostiseras för investeringsbudgeten.

Med anledning av pandemin kan staden ansöka om ersättning från Skolverket för den kommunala medfinansieringen av yrkesvux. En försiktig bedömning är att nämnden kan beviljas 54,0 mnkr för år 2020. Därav prognostiseras ett överskott för intäktskravet om 54,0 mnkr.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 10 september 2020.

Förslag till beslut

Ordföranden Karin Ernlund (C), ledamoten Andrea Hedin m.fl. (M), tjänstgörande ersättaren Johan Hjelm (L), samt ledamoten Magnus Runsten (MP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordförande Salar Rashid m.fl. (S) och ledamoten Rashid Mohammed m.fl. (V) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Karin Ernlund (C), ledamoten Andrea Hedin m.fl. (M), tjänstgörande ersättaren Johan Hjelm (L), samt ledamoten Magnus Runsten (MP) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordförande Salar Rashid m.fl. (S) och ledamoten Rashid Mohammed m.fl. (V) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut godkännes
2. Därutöver anføres följande

Tertialrapporten för 2020 visar på att staden behöver förstärkta resurser och medel för att kunna möta de utmaningar som pandemin har fört med sig. Måluppfyllelsen kommer inte att nås inom fler områden. Arbetslösheten bland flertalet grupper ökar nu i rask takt. Arbetslösheten bland unga har nästintill fördubblats. Mer än 60 000 människor har varslats från sina arbeten i regionen. Det är dags för politiken att kavla upp skjortärmarna och visa vägen innan det blir försent, innan arbetslösheten fördjupas och ger större sociala kostnader än vad som hade varit nödvändigt. Endast för att politiken inte försett förvaltningen med tillräckliga medel och resurser.

Precis som förvaltningen yttrar i sitt tjänsteutlåtande har den tidvis dramatiska och snabba omställning som präglade våren 2020 övergått till något som kan betecknas som vardag. Det som dock kvarstår är fortfarande osäkerheten i hur ekonomin och hur framtida arbetsmarknaden kommer att utvecklas. Vi vet dock att fler kommer att behöva olika typer av insatser för att komma ut på arbetsmarknaden igen. Antalet personer som har går på ekonomiskt bistånd ökar. I förvaltningens tjänsteutlåtande kan vi läsa att bara för juni månad gick 88 000 hushåll på ekonomiskt bistånd. Det är en ökning med 2,1 procent från maj månad.

Nu är det viktigt att den blågröna majoriteten visar tydligare politisk vilja, utökar insatserna och investeringarna för att öka sysselsättningen och minska behovet av ekonomiskt bistånd. Vi har fortfarande sett inte några reformer eller förslag som leder till arbetslösa kan komma i arbete. Det som har konkret presenterats är en strategi för stadens arbetsmarknadsinsatser – som kan ses mer som en katalog över stadens egna verksamheter än ett konkret strategisk arbetsdokument för hur fler ska ges möjlighet att komma ut till egen försörjning.

Det är viktigt att komma ihåg att i budgeten för 2020 gick de blågröna fram med besparingar på hela 37 miljoner på arbetsmarknadsnämnden. Det motsvarar cirka 5 % av nämndens tidigare årliga tilldelning. Det är medel och resurser som idag hade kunnat komma väl till användning för att möta arbetslösheten.

De blågröna lever i tron om att budgeten för 2020 räcker för att möta de utmaningar vi står inför. Trots att Coronapandemin har totalt förändrat vår verklighet och realitet. Förvaltningen pekar dessutom på att den uppsökande verksamheten haltar. Vilket med all sannolikhet kräver mer resurser, för att hitta nya metoder för den uppsökande verksamheten under pandemin.

Stockholms politiska majoritet backade under tidig sommar från att tanken om att minska antal feriejobb efter kritik från bland annat oss. Därefter gjorde förvaltningen ett bra arbete för ta fram fler feriejobben under sommaren och det var glädjande att staden tog tillvara på civilsamhället. Vi har länge pekat på att ett samarbete med den idéburna sektorn kan bidra till att fler barn och unga kan få ett arbete under loven. Sommaren 2020 visade föreningslivet och idrottsrörelsen att de kan ta emot många unga och erbjuda arbetslivserfarenhet, nya kunskaper och kontakter.

Vidare ser vi också behov av att stödja utlandsfödda kvinnor för att de ska få möjlighet att komma ut på arbetsmarknaden och få tillgång till utbildning. Förvaltningen skriver att man arbetar för att öka medvetenheten om att kvinnor och män i största möjliga utsträckning ska behandlas jämställt och få samma typ av erbjudanden, utifrån sin personliga situation och oavsett könstillhörighet. Detta är mycket positivt och visar vikten av att ta fram könsuppdelad statistik för att upptäcka var verksamheterna behöver förbättras. Vi vill dock påpeka att det i detta arbete är viktigt att strukturerna också ger lika möjlighet för män och kvinnor att ta del av insatser, exempelvis rörande SFI-undervisning för föräldralediga som endast finns i södra delarna av staden och försvårar för de som bor i norra delen av staden, där vi vet att fler kvinnor är föräldralediga drabbar detta såklart kvinnor i större utsträckning om de bor långt ifrån de platser där SFI för föräldralediga finns.

Vuxenutbildningen i Stockholm möjliggör för stockholmare att komma närmare arbetsmarknaden genom studier. Vi ser att det har funnits utmaningar att brottas med under den rådande pandemi gällande distansundervisning – detsamma gäller för kombinationsutbildningarna som har många praktiska moment. Många som studerar SFI kommer i fortsättningen behöva möjligheten att kunna läsa i mindre (Coronasäkra) undervisningsgrupper. Vi ser även att fler har haft svårt att gå ut med godkända betyg under Coronapandemin. Här behöver staden vara dessa elever behjälpliga med möjligheter till komplettering.

Avslutningsvis vill vi understryka hur allvarligt det är att majoriteten fortsätter att vara passiva i en tid när vi behöver en aktiv arbetsmarknadspolitik. Arbetet måste intensifieras för att nå de alla grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden. Tydliga mål måste sättas upp för att komma till bukt med arbetslösheten som ökar markant och hopplösheten som sprider sig. Fler behöver mer än någonsin känna att vi ser dem och deras situation. Fler måste få möjligheten till omställning, utbildningsmöjligheter och möjligheten till att kunna återgå till en egen försörjning. Det måste sättas upp en tydliga målsättning för att färre familjer ska vara i behov av ekonomiskt bistånd och ungdomsarbetslöshet ska minska. Inget annat du-ger.

Särskilt uttalande

Ledamoten Martin Westmont (SD) lämnade följande särskilda uttalande.

Förvaltningen har inkommit med tertialrapport 2 till nämnden vars syfte är att redovisa den bedrivna verksamheten. Förvaltningens arbete och ekonomi har påverkats av den pågående pandemin och det är har stor betydelse att stadens förvaltningar är redo att rannsaka dess kostnader och prioritera kärnverksamheten.

Sverigedemokraterna eftersöker fortfarande överlag en mer konkret redogörelse kring vad man gör från förvaltningens sida för att bistå våra företagare. Vad för stöd får våra företagare idag och hur kan staden bistå att fler företag överlever under den tid som nu råder, vi saknar tydliga direktiv och förslag. Även en tydlig handlingsplan efter pandemin måste initieras.

Ska vi kunna uppfylla måluppfyllelsen om att vara en växande stad med en positiv tillväxt så måste staden vara beredd att skapa incitament för våra företag att överleva under rådande pandemi och dess efterverkningar.

Ersättaryttrande

Ersättaren Farida al-Abani (Fi) lämnade följande ersättaryttrande.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut godkännes
2. Därutöver anför följande

Tertialrapporten för 2020 visar på att staden behöver förstärkta resurser och medel för att kunna möta de utmaningar som pandemin har fört med sig. Måluppfyllelsen kommer inte att nås inom fler områden. Arbetslösheten bland flertalet grupper ökar nu i rask takt. Arbetslösheten bland unga har nästintill fördubblats. Mer än 60 000 människor har varslats från sina arbeten i regionen. Det är dags för

politiken att kavla upp skjortärmarna och visa vägen innan det blir försent, innan arbetslösheten fördjupas och ger större sociala kostnader än vad som hade varit nödvändigt. Endast för att politiken inte försett förvaltningen med tillräckliga medel och resurser.

Precis som förvaltningen yttrar i sitt tjänsteutlåtande har den tidvis dramatiska och snabba omställning som präglade våren 2020 övergått till något som kan betecknas som vardag. Det som dock kvarstår är fortfarande osäkerheten i hur ekonomin och hur framtida arbetsmarknaden kommer att utvecklas. Vi vet dock att fler kommer att behöva olika typer av insatser för att komma ut på arbetsmarknaden igen. Antalet personer som har går på ekonomiskt bistånd ökar. I förvaltningens tjänsteutlåtande kan vi läsa att bara för juni månad gick 88 000 hushåll på ekonomiskt bistånd. Det är en ökning med 2,1 procent från maj månad.

Nu är det viktigt att den blågröna majoriteten visar tydligare politisk vilja, utökar insatserna och investeringarna för att öka sysselsättningen och minska behovet av ekonomiskt bistånd. Vi har fortfarande sett inte några reformer eller förslag som leder till arbetslösa kan komma i arbete. Det som har konkret presenterats är en strategi för stadens arbetsmarknadsinsatser – som kan ses mer som en katalog över stadens egna verksamheter än ett konkret strategisk arbetsdokument för hur fler ska ges möjlighet att komma ut till egen försörjning.

Det är viktigt att komma ihåg att i budgeten för 2020 gick de blågröna fram med besparingar på hela 37 miljoner på arbetsmarknadsnämnden. Det motsvarar cirka 5 % av nämndens tidigare årliga tilldelning. Det är medel och resurser som idag hade kunnat komma väl till användning för att möta arbetslösheten.

De blågröna lever i tron om att budgeten för 2020 räcker för att möta de utmaningar vi står inför. Trots att Coronapandemin har totalt förändrat vår verklighet och realitet. Förvaltningen pekar dessutom på att den uppsökande verksamheten haltar. Vilket med all sannolikhet kräver mer resurser, för att hitta nya metoder för den uppsökande verksamheten under pandemin.

Stockholms politiska majoritet backade under tidig sommar från att tanken om att minska antal feriejobb efter kritik från bland annat oss. Därefter gjorde förvaltningen ett bra arbete för ta fram fler feriejobben under sommaren och det var glädjande att staden tog tillvara på civilsamhället. Vi har länge pekat på att ett samarbete med den idéburna sektorn kan bidra till att fler barn och unga kan få ett

arbete under loven. Sommaren 2020 visade föreningslivet och idrottsrörelsen att de kan ta emot många unga och erbjuda arbetslivserfarenhet, nya kunskaper och kontakter.

Vidare ser vi också behov av att stödja utlandsfödda kvinnor för att de ska få möjlighet att komma ut på arbetsmarknaden och få tillgång till utbildning. Förvaltningen skriver att man arbetar för att öka medvetenheten om att kvinnor och män i största möjliga utsträckning ska behandlas jämställt och få samma typ av erbjudanden, utifrån sin personliga situation och oavsett könstillhörighet. Detta är mycket positivt och visar vikten av att ta fram könsuppdelad statistik för att upptäcka var verksamheterna behöver förbättras. Vi vill dock påpeka att det i detta arbete är viktigt att strukturerna också ger lika möjlighet för män och kvinnor att ta del av insatser, exempelvis rörande SFI-undervisning för föräldralediga som endast finns i södra delarna av staden och försvårar för de som bor i norra delen av staden, där vi vet att fler kvinnor är föräldralediga drabbar detta såklart kvinnor i större utsträckning om de bor långt ifrån de platser där SFI för föräldralediga finns.

Vuxenutbildningen i Stockholm möjliggör för stockholmare att komma närmare arbetsmarknaden genom studier. Vi ser att det har funnits utmaningar att brottas med under den rådande pandemi gällande distansundervisning – detsamma gäller för kombinationsutbildningarna som har många praktiska moment. Många som studerar SFI kommer i fortsättningen behöva möjligheten att kunna läsa i mindre (Coronasäkra) undervisningsgrupper. Vi ser även att fler har haft svårt att gå ut med godkända betyg under Coronapandemin. Här behöver staden vara dessa elever behjälpliga med möjligheter till komplettering.

Avslutningsvis vill vi understryka hur allvarligt det är att majoriteten fortsätter att vara passiva i en tid när vi behöver en aktiv arbetsmarknadspolitik. Arbetet måste intensifieras för att nå de alla grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden. Tydliga mål måste sättas upp för att komma till bukt med arbetslösheten som ökar markant och hopplösheten som sprider sig. Fler behöver mer än någonsin känna att vi ser dem och deras situation. Fler måste få möjligheten till omställning, utbildningsmöjligheter och möjligheten till att kunna återgå till en egen försörjning. Det måste sättas upp en tydliga målsättning för att färre familjer ska vara i behov av ekonomiskt bistånd och ungdomsarbetslöshet ska minska. Inget annat du-ger.